

ДО 80-РІЧЧЯ ПРОФЕСОРА АНАТОЛІЯ ФЕДОРОВИЧА ЧАПЛІНА

У цьому році професору, доктору технічних наук Анатолію Федоровичу Чапліну виповнилося б 80 років. Анатолій Федорович видатний вчений в галузі теорії та техніки антен, фазованих антенних решіток, модульованих імпедансних структур, пристроїв надвисокочастотної гіпертермії, радіохвильових давачів руху, талановитий вчитель та педагог, який залишив помітний слід як людина високої культури та інтелекту в пам'яті не однієї тисячі студентів та наукової спільноти України, Росії та багатьох інших країн. Народився Анатолій Федорович 21 вересня 1931 року в м. Москві. У 1951 р. закінчив з відзнакою Московський військово-механічний технікум, а в 1957 р. закінчив з відзнакою Московський енергетичний інститут за спеціальністю радіоінженер. З 1956 р. працює як інженер, а згодом, після закінчення інституту, молодшим науковим співробітником цього ж інституту. З 1959 по 1962 роки перебуває в аспірантурі при кафедрі антенно-фідерних пристроїв Московського енергетичного інституту, яку в той час очолював відомий вчений у галузі теорії та техніки антен, засновник спектральних методів у теорії антен, доктор технічних наук, професор Григорій Тимофійович Марков. У 1963 р. Анатолій Федорович після успішного захисту кандидатської дисертації залишається на викладацькій роботі на кафедрі і в 1966 р. публікує в співавторстві з Г.Т.Марковим монографію "Збудження електромагнітних хвиль", завдяки чому отримав всесоюзне визнання серед загалу спеціалістів в галузі дифракції електромагнітних хвиль. У 1976 р. А.Ф. Чаплін успішно захищає дисертацію доктора технічних наук на тему: "Деякі задачі аналізу та синтезу імпедансних структур та антенних решіток" і продовжує працювати доцентом кафедри антенно-фідерних пристроїв Московського енергетичного інституту. У 1978 р. Анатолій Федо-

рович переїжджає на роботу у Львівський політехнічний інститут на посаду професора кафедри теоретичних основ радіотехніки та радіовимірювань. Згодом, у 1980 р. його обирають завідувачем кафедри радіотехнічних пристроїв цього ж факультету, обов'язки якого виконує до 1991 р. Саме у Львівському політехнічному інституті Анатолій Федорович повною мірою зумів реалізувати свій потужний творчий потенціал, з великим ентузіазмом долучився до роботи зі створення нових науково-дослідних лабораторій, наукових напрямків та підготовки висококваліфікованих кадрів у галузі антен та техніки надвисоких частот. За короткий термін за керівництва А.Ф.Чапліна було створено науково-дослідний відділ радіотехнічних систем у складі п'яти науково-дослідних лабораторій, в яких працювало понад п'ятдесят науково-технічних співробітників над виконанням науково-дослідних робіт для космічної галузі, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства середнього машинобудування та для інших галузей. У цей час Анатолій Федорович проводить активну роботу з формування серед спеціалістів країни іміджу міста Львова як одного з великих центрів Радянського Союзу з дослідження науково-технічних проблем дифракції та поширення хвиль. Організовує при кафедрі науково-методичний семінар республіканського значення. Зробити доповідь на такому семінарі вважалося серйозною апробацією для здобувачів наукових ступенів як зі столиці, так і з провідних ВНЗ та установ країни. Анатолій Федорович в той час, в рік свого 50-річного ювілею, бере на себе організацію і успішно проводить на базі Львівського політехнічного інституту VIII Всесоюзний симпозіум "Хвилі та дифракція", значну увагу приділяє підготовці кадрів вищої кваліфікації з числа спеціалістів Західної України. За порівняно короткий період, з 1981 по

1991 роки, професор А.Ф. Чаплін підготував когорту кандидатів наук. Сьогодні наукові напрямки, започатковані Анатолієм Федоровичем, розвивають його послідовники: д-р техн. наук Є.М. Яцишин у Варшавській політехніці; кандидати наук, В.В. Гоблик, М.Д. Кіселичник, Б.В. Коваль, В.І. Оборжицький, М.Й. Павликевич та О.В. Самсонюк – у Львівській політехніці; О.П. Вінковський, А.А. Єфанов – у США; М.Ю. Михайлов – у центрі космічних досліджень м. Львова; М. Бучацький – Львів. За всю свою науково-педагогічну роботу Анатолій Федорович підготував двох докторів наук (В.А. Леонов, А.Д. Хзмальян) та 18 кандидатів наук. Анатолій Федорович автор понад 250 наукових праць, 20 винаходів, трьох монографій, зокрема монографії у співавторстві з О.М. Терьошиним,

В.М. Сєдовим “Синтез антен на сповільнюючих структурах” (1980 р.) та одноосібної монографії “Аналіз та синтез антенних решіток” (1987 р.), співавтор низки навчальних підручників. Анатолій Федорович відомий також широкому загалу спеціалістів як редактор перекладів декількох зарубіжних монографій з теорії та техніки антен. Зокрема, монографії: “Скануючі антенні системи НВЧ” (1960 р.); “Анени біжучої хвилі” (К. Уолтер, 1970 р.); “Теорія та аналіз фазованих антенних решіток” (Н. Амїтей, В. Галіндо, Ч. Ву, 1974 р.).

11 липня 1993 р. після важкої хвороби Анатолія Федоровича не стало. Вічний спокій Анатолій Федорович знайшов в Україні, на Личаківському цвинтарі міста Львова, що має статус національного культурного музею-заповідника.